

Natalka
BILOTSERKIVETS

Six Poems

Я помру в Парижі в четвер увечері.
— Сесар Вальєхо

Забуваються лінії запахи барви і звуки
слабне зір гасне слух і минається радість проста
за своєю душею простягнеш обличчя і руки
але високо і недосяжно вона проліта

залишається тільки вокзал на останнім пероні
сіра піна розлуки клубочиться пухне і от
вже вона розмиває мої беззахисні долоні
і огидним солодким теплом наповзає на рот
залишилась любов але краще б її не було

в провінційній постелі я плакала доки стомилась
і бридливо рум'яний бузок заглядав до вікна
поїзд рівно ішов і закохані мляво дивились
як під тілом твоїм задихалась полиця брудна
затихала стихала банальна вокзальна весна

ми помрем не в Парижі тепер я напевно це знаю
в провінційній постелі що потом кишить і слізьми
і твого коньяку не подасть тобі жоден я знаю
нічийм поцілунком не будемо втішені ми
під мостом Мірабо не розійдуться кола п'їтьми

надто гірко ми плакали і ображали природу
надто сильно любили

коханців соромлячи тим
надто вірші писали поетів зневаживши

*

We'll Not Die in Paris

I will die in Paris on Thursday evening.
— Cesar Vallejo

You forget the lines smells colors and sounds
sight weakens hearing fades simple pleasures pass
you lift your face and hands toward your soul
but to high and unreachable summits it soars

what remains is only the depot the last stop
the gray foam of goodbyes lathers and swells
already it washes over my naked palms
its awful sweet warmth seeps into my mouth
love alone remains though better off gone

in a provincial bed I cried till exhausted
through the window a scraggly rose-colored lilac spied
the train moved on spent lovers stared
at the dirty shelf heaving beneath your flesh
outside a depot's spring passed grew quiet

we'll not die in Paris I know now for sure
but in a sweat and tear-stained provincial bed
no one will serve us our cognac I know
we won't be saved by kisses
under the Pont Mirabeau murky circles won't fade

too bitter we cried abused nature
we loved too fiercely
our lovers shamed
too many poems we wrote
disregarding poets

*

зроду
нам вони не дозволять померти в Парижі
і воду
під мостом Мірабо окільцюють конвоєм густим.

Сто років юності...

Сто років юності, а далі все — пустеля.

Околиці свого старого міста
Хіба не чуєш, затуливши очі?
Крізь мертвий дим палаючого листя
Біжать собаки нашого дитинства
І підростає кров... Сто років

юності, а далі все — пустеля.
Тут солов'ї, неначе цвяшки, вбиті
У груди доквітаючих кущів;
У вересні просушені дощі
Полощуться на сонці, як білизна,
Розвішена між вікон. А сніги!
Великі, фіолетові... Але ти

мушиш ближче підійти
До рук, плечей, до шкіри, до сорочки,
Гарячої від спеки. До стіни,
Холодної від страху і від моху.
Хіба не чуєш, затуливши очі,
Свою колишню круглу чистоту?
Хіба не хочеш увійти у камінь,
Ховаючись від перших поцілунків?

they'll not let us die in Paris
and the alluring water
 under the Pont Mirabeau
will be encircled with barricades

Translated by Dzviniia Orłowsky

A Hundred Years of Youth

A hundred years of youth and all beyond — a wasteland.

The neighborhoods of your old city
Do you not hear them, when you shut your eyes?
Through the dead smoke of blazing leaves
Hounds of our childhood run
And the blood thickens... A hundred years

of youth, and all beyond — a wasteland.
Here nightingales, like spikes, are driven
Into hearts of flowering shrubs;
September's parched-out rains
Are rinsed in sunlight, like linens,
Hung between windows. And the snows!
Mammoth and violet... But you

you must come closer
To the hands, shoulders, skin and shirt
Torrid from heat. To walls,
Grown cold from fear and moss.
Do you not hear it, when you shut your eyes,
Your own lost innocence?
Do you not want to meld in stone,
Hiding from those first kisses?

Туди, туди — у камінь і у мох,
У биту цеглу, порвані м'ячі,
У солов'їв! У лагідних собак
Дитинства нашого, що все повзуть за нами
Крізь мертвий дим палаючого листа,
Аж кров їм проступає на хребтах.
У мох! У страх!

...а далі все — пустеля.

Пора репетицій

Наша кожна закоханість кожна тісніша та ближча
смертоносною голкою вишито флер цей і дим
поверни місяць так, щоб він падав на рідне обличчя
і тремти як художник і плач як убивця над ним.

це пора репетицій дерева виходять на сцену
кров старого актора стіка листопад листопад
о найвний глядачу ти віриш ця смерть достеменна
смерть завжди достеменна тебе навчає театр

і на сад що тепер помира і воскресне весною
на зів'ялі оголені плечі старої гори
і на рідне обличчя що збліднуло перед тобою
накладає мистецтво широкий підкреслений грим

це пора репетицій вже текстом великої драми
перетруджено губи ремарки горять із п'їтьми
хай не будуть проклятими ролі що обрано нами
ми як пізні дерева готові уже до зими.

There, over there — into the stone and moss,
Into the timeworn brick, the tattered balls.
Into the nightingales! Into the gentle hounds
Of childhood, that lope behind us always
Through the dead smoke of blazing leaves,
Until blood rises on their spines.
Into the moss! And into fear!

...and all beyond — a wasteland.

Translated by Myrosia Stefaniuk

A Time of Rehearsals

Our every love is more stifling and close
death's needle embroiders this linen and smoke
return the moon so it will fall on a familiar face
make it tremble like an artist cry like a murderer over him

this is the season of rehearsals trees appear on stage
the blood of an old actor flows November November
o naive spectator you believe this death is invented
it is always invented so the theatre says

descend on the now dying orchard reborn in spring
onto the bare withered shoulders of an old mountain
and a familiar face that turned pale before you
art puts on its wide underscored make-up

this is the time of rehearsals the text of a great drama
the overworked lips of the prompter blaze in the dark
let the roles we choose not be cursed
we are like late blooming trees ready for winter

Translated by Michael M. Naydan & Dzvinia Orłowski

Елегія Пікассо

Тієї ж ночі сніг пішов. Іди,
Безшумний сніже, темними устами,
Мостами, наче сплетеними снами,
Дахами;

Стоять сади холодної слюди
В одежі білій з чорними руками...
Так розбуди
Цей ранок понад нами:

Художнику, іще ти молодий,
Іди ж туди, де стомлені і бідні,
Бездомні діти і сліпці безрідні,
Жінки безлюбі, матері негарні —
В нічліжки, божевільні і лікарні,
В пивнички,

в сльози в'ялої води.

Художнику, іще ти молодий,
Ще знаєш сам знедоленість і вбогість,
Мансарди вогкий пил, і пил, і вогкість,
Стілець і ліжко.

А в осінню тьму —

Друг у кав'ярні в голубім диму.

...Куди летять ці голубі кав'ярні,
Куди бредуть ці почуття рожеві,
Ці акробати мандрівні і ніжні?
— У зрілість, так, у спокій, у достаток,
У спогади прославлених майстрів. —
Про що говорять дві сестри в обіймах,
Дволике людство, і святе, і грішне?
— Про зрілість, так, про хруск того портрета
Останнього, плямистого, як світ...

The Picasso Elegy

That very night the snow began to fall. Go,
silent snow, through dark lips,
Through bridges, as if through plaited dreams,
Through rooftops:

Orchards of cold mica stand
dressed in white clothes with black arms...
So rouse
This morning upon us:

Artist, you're still young,
Go to the weary and the poor
To homeless children and blind men without kin,
Women without love, mothers without good looks —
To the inns, the mad houses and hospitals,
To the taverns,
 to tears of sluggish water.

Artist, you're still young,
You still know wretchedness and poverty,
The dank smell of garrets, dust, dampness
The chair and a bed.

 And to the autumn darkness —
A friend in a coffee house in blue smoke.

...Where do these blue coffee houses drift,
Where do these rose-colored feelings roam,
These wandering and tender acrobats?
— To maturity, yes, to contentment, to plenty,
To the memoirs of famous masters.
What do the two sisters talk about,
Two-faced humanity, both blessed and sinful?
— About maturity, yes, about destroying that last
Portrait, fiery, as the world...

В кубічних віллах сонце пересохла —
Це старість, це здобуток, це якась
Оригінальна втрата юних літ.

... Тієї ж ночі сніг пішов. Іди,
Безшумний сніже. Як життя минає!
Як шелестить сльода, як опадає,
Оголюючи нерви-дерева!..

Ні молодість, ні старість не вгадає,
Чого шука в житті душа жива.

Спотикаючись між зірок

Знедоленим світу

Так гарно, швидко билось твоє серце.
Я пам'ятаю тільки це. Але
Вже сніг ішов зі сторони Дніпра,
Заліплюючи очі й окуляри,
Замотуючи парки та бульвари
В пом'ятий запах мокрого хутра.
Ходімо так зі мною, ти і я.

Ідуть сніги, засмічені дощами,
Ідуть дощі у Лімі і Парижі,
Так, що не видно в цей вечірній час
Вже родимок на шиї і плечах —
Всіх особливостей легкого тіла.
Але я пам'ятаю тільки страх.

Хто сльози простирадлом витирав,
Аби ніхто не бачив — опівночі,

*

In square villas, the sun has dried out—
This is old age, the reward, this is some kind of
Original loss of youth's years.

...That very night the snow began to fall. Go,
Silent snow. How life passes!
How the rainy weather murmurs, how it falls,
Exposing nerve-trees!...

Neither youth nor old age can guess
What a living soul searches for in life.

Translated by Michael M. Naydan & Dzvinia Orłowski

Stumbling Among Stars

Of a despairing world

So nicely, quickly your heart beat—
That is all I remember. Yet already
Snow was blowing from the Dnieper
Covering my eyes and glasses,
Wrapping the parks and boulevards
In the scent of crumpled wet fur.
Let's walk, together, you and I.

Snow is falling in Kiev and Lviv,
Rain is falling in Lima and Paris,
So hard this evening you can't even see
The birth mark on my neck and shoulders —
Features of a spirited body.
Yet I remember only fear.

Someone wipes tears with a sheet
So no one could see — at midnight,

*

І той, хто вічно сам, але несміло
Випростує свої худі коліна;
Хто вже давно забув тепло житла,
І хто давно забув про запах хліба,
І хто боїться старості і смерті,
Каліцтва й радіації — усі
Поволі йдуть в Парижі і у Лімі,
І дощ їм заливає окуляри
І сірі фари стомлених таксі.

Розділимо ж цю опівнічну каву
З бездомними під сірими мостами —
Віддай їм половину сигарети
І половину ніжних слів моїх.
Розділимо свій опівнічний хліб
З голодними, не обминімо й мертвих
З голодними бездомними устами.

...Іще одна пошарпана зоря,
Коли дивлюсь крізь мокрі окуляри,
Задощений заковтуючи сніг.

Ходімо ж так, у парки, на бульвари...

And someone else, always alone, timidly
Straightens out his thin knees;
Who long ago forgot the warmth of home,
Who long ago forgot the smell of bread,
Who fears old age and death,
Disability and radiation — Everyone
Walks slowly in Paris and Lima,
And rain covers their glasses,
The wet headlights of weary taxis.
Let's share this midnight coffee
With the homeless under damp bridges —
Share half a cigarette
And half of my tender words.
Let's share our midnight bread
With the hungry: not forgetting the dead
With hungry, homeless lips.

...Yet one more tormented star,
Whenever I look through my wet glasses,
Swallowing the rain-soaked snow.

Let's walk together, to the parks, to the boulevards...

Translated by Michael M. Naydan & Dzviniia Orlowsky

Дощ... Дощ у Львові, Тернополі...

Дощ — на обочині

Поля, де колія рівна, блискуча — стріла...

Ти у вагоні не спиш — як тоді, серед ночі...

Ні, це не зорі навколо, це сонні тіла.

Спи, уявляй, що ця злива змиває покірні

Сльози і піт, одяг, зморшки, гримаси і грим;

Складки чужої ваги і облипшої шкіри,

Наче наклеєні кимось над серцем твоїм.

Змиється все, і залишиться кість полум'яна,

Суть і життя, і поезії — настрої і річ.

Плянеш — це склянка гойдається;

глянеш — це рана

Кави пролитої плямить простелену ніч!

Запах плацкартних вагонів, вологих подушок,

Запах клозету, цигарок, любові й біди,

І нетривкі імена учорашніх подружок —

Все залишиться в потоках нічної води...

“We’ll Not Die in Paris,” “A Time of Rehearsals,” “The Picasso Elegy,” and “Rain... rain in the cities of Lviv and Ternopil...” are from the Bilotserkivets collection entitled *Lystopad* (Kiev: Radianskyi pysmennyk, 1989). “A Hundred Years of Youth” and “Stumbling Among Stars” were published in her collection, *Pidzemnyi vobon* (*Subterranean Fire*), Kiev: Molod, 1984.

Rain... Rain in the cities of Lviv and Ternopil...

Rain... Rain in the cities of Lviv and Ternopil...

Rain — along the borders

Of a field where the tracks lie flat — glistening arrow...

You do not sleep in the car — as then, that one night...

No, these are not stars that surround you, these tired bodies.

Sleep, imagine this downpour washes away meek

Tears and perspiration, clothing, wrinkles, grimaces, make-up;

The folds of a stranger's weight and sticky skin,

As if glued by someone above your heart.

Everything washes away, a single fiery die remains,

The essence of life, of poetry — of moods and matter.

Take a look — the glass sways;

look — this wound

Of spilled coffee stains the spreading night.

The scent of third class cars, of damp pillows,

The scent of toilets, cigarettes, love, misery,

And the short-lived names of yesterday's girlfriends —

All will be left in the streams of nocturnal water...

Translated by Michael M. Naydan & Dzvinia Orłowsky

From Three Worlds

New Ukrainian Writing

Edited by

ED HOGAN

With Guest Editors

ASKOLD MELNYCZUK

MICHAEL NAYDAN

MYKOLA RIABCHUK

OKSANA ZABUZHKO

ZEPHYR PRESS

Boston, Massachusetts

Copyright © 1996 by Zephyr Press

First edition.

Copyright reverts to authors and translators upon publication. No part of this book may be used or reproduced in any manner without written permission of the publisher except in the case of brief quotations in critical articles or reviews.

Cover design: Ed Hogan

Printed in the United States of America
by Cushing-Malloy, Inc., Ann Arbor, Michigan

The editors and publishers gratefully acknowledge grants from the following in assistance of this publication: the National Endowment for the Arts, the Woskob Fund for Ukrainian Studies at Pennsylvania State University, and the Dr. Iwan and Dr. Myroslawa Iwanciw Fund for Ukrainian Studies at Pennsylvania State University.

ISBN 0-939010-53-4 (cl)

ISBN 0-939010-52-6 (pbk)

Library of Congress Catalog Card No. 96-61121

ZEPHYR PRESS

13 Robinson Street

Somerville, Massachusetts 02145, U.S.A.

SOLOMEA PAVLYCHKO
Facing Freedom: The New Ukrainian Literature ... 11

VOLODYMYR DIBROVA
from Beatles Songs ... 23

MYKOLA KUMANOVSKY
Bookplate Portfolio ... 31

KOSTIANTYN MOSKALETS
A Crowning Experience ... 37

EVHENIA KONONENKO
Three Worlds ... 69

TANIA D'AVIGNON
Photo Portfolios ... 76 & 198

YEVHEN PASHKOVSKY
Five Loaves and Two Fishes ... 89

VALERY SHEVCHUK
The Moon's Cuckoo from the Swallow's Nest ... 99

VASYL HOLOBORODKO
Три поезії / Three Poems ... 139

NATALKA BILOTSEKIVETS
Шість поезій / Six Poems ... 147

OKSANA ZABUZHKO
Шість поезій / Six Poems ... 163

VIKTOR NEBORAK
Дві поезії / Two Poems ... 183

OLEH LYSHEHA
Дві поезії / Two Poems ... 191

YURY ANDRUKHOVYCH
Observation Duty ... 207

BOHDAN ZHOLDAK
The Seven Temptations ... 227

YURI VYNNYCHUK
Max & Me ... 233

OLEKSANDR IRVANETS
The Tale of Holian ... 253

HALYNA PAHUTIAK
To Find Yourself in a Garden ... 267

Author & Translator Notes ... 273

NOTES: Words or phrases marked with an asterisk (*) have explanatory notes, which are found at the end of the stories. For the sake of clarity, "A Crowning Experience" by Kostiantyn Moskalets has footnotes.

We employ "Kiev" in this publication as the spelling of the capital city of Ukraine, since it is the one familiar to most readers. However, it should be noted that the present official spelling is "Kyiv," which is based upon transliteration from the Ukrainian language. This usage has become established in the years following the independence of Ukraine in 1991.

In the poetry, an asterisk at the bottom of a page indicates that there is no stanza break. By contrast, an asterisk at the bottom of a page of prose indicates a section break.
